

VISOKA GREDICA

Sažetak

Ovaj način uzgoja povrća vjerojatno su izmislili Kinezi. U Kini se na ovaj način povrće uzgaja već nekoliko tisuća godina. Dobri rezultati mogu se postići bez upotrebe mineralnih gnojiva te su zbog toga ovaj način uzgoja preuzeli i bio vrtlari širom svijeta, a nalazimo ga i u domaćim povrtnjacima.

Ključne riječi: visoka gredica, priprema visoke grede.

Podizanje visoke grede

Podizanje visoke grede zapravo je njezina najveća mana. Da bismo napravili visoku gredicu potrebno je više planiranja i rada, a vjerojatno ćemo utrošiti i nešto novca za njihov okvir (iako on nije nužan). Zemlju treba obogatiti organskim tvarima koje će se postupno razgrađivati i godinama hraniti biljke. Prije pripreme potrebno je prikupiti što više biomase: trave, slame, lišća, piljevine, ostatke stabljika i granja. Biomasa se pomiješa sa humusom, kompostom i vrtnom zemljom. Uz vlagu, organska tvar počinje trunuti, raspadati se i na taj način nastaje prvoklasno prirodno gnojivo.

Neograđena gredica široka je od 160 do 180 cm, a dužina ovisi o potrebama i mogućnostima samog povrtlara. Visina je od 60 do 70 cm. Sa grede se iskopa zemlja do 25 cm dubine. Iskopanu zemlju slažemo sa strane, a iskopana se jama puni usitnjenim granama debljine oko 50 cm. Na grane se stavlja iskopana zemlja, tako da je trava okrenuta prema dolje. Zemlju možemo pomiješati sa pokošenom travom ili slamom, a ovaj sloj bi trebao biti oko 15 cm debljine. Na taj sloj stavlja se zemlja, debljine oko 10 cm, koja se poravna i ugazi. Slijedi sloj vlažnog lišća i još jedan sloj zemlje debljine od 5 do 10 cm na koji dolazi sloj komposta debljine oko 15 cm te na kraju mješavina vrtna zemlja i prosijanog komposta debljine oko 15 cm. Kada je gredica gotova, neravnine se poravnaju, a na vrhu se napravi kanal za zalijevanje. Gredica se izvodi u smjeru sjever – jug.

Veličina grede s okvirom se ne razlikuje puno od one neograđene. Širina grede bez okvira je oko 160 cm, a visina oko 80 cm. Dužina je i ovdje proizvoljna, te ovisi o potrebama i mogućnostima pojedinca. Gredica se kopa dublje, na oko 40 cm. Slaganje slojeva zemlje i biomase isto je kao i kod neograđene grede. Okvir se može napraviti od impregniranih dasaka, opeke, kamena, željezničkih pragova ili nekog drugog dostupnog materijala.

¹ Darko Kantoci, dipl. ing. agr.

Prednosti visokih gredica

Prednosti visokih gredica su višestruke. Zemlja je za nekoliko stupnjeva toplija od one na normalnoj gredici pa uzgoj povrća može započeti ranije. Na visoku se gredicu mogu saditi sve vrste povrća. Najbolje je na vrhu saditi visoke biljke, a niže uz rubove. Ako sadite krumpir, uzgajajte ga na cijeloj gredici. Visoka gredica brže gubi vlagu, pa je treba češće zalijevati.

Najviše hranjiva se u gredici nalazi tijekom prve dvije godine zbog toga one trebaju biti različite starosti kako bi tlo bilo pogodno za različite potrošače. Ako se površina grede redovito pokriva travom, lišćem i kompostom, vijek trajanja se produžuje do 6 godina. Nakon tog razdoblja gredicu treba srušiti i na istom mjestu napraviti novu.

Visoke grede osobito su pogodne za one vrtlare koji imaju malu parcelu i na taj način povećavaju površinu bio-povrtnjaka.

Mane visokih gredica

Osim više posla pri formiranju visokih gredica, glavni nedostatak takvog uzgoja je često i obilno zalijevanje. Postoji i opasnost da korijenje povrća dospije do sloja gdje se odvija truljenje te tako i samo počne truliti, ali to se događa samo ako se ne poštuju dimenzije gornjih slojeva zemlje i komposta.

Na kraju treba spomenuti da se nakon mnogo rada, osobito pri podizanju, trud ipak isplati. Prinosi su u prve tri godine znatno veći, biljke su uzgojene bez mineralnih gnojiva i zaštitnih sredstava, a kako nema okopavanja i plijevljenja korova biti će pošteđena i vaša leđa.

Surveying study

HIGH FLOWER BEDS

Summary

This manner of growing vegetables was probably invented by the Chinese. In this way vegetables have been grown for several thousands years in China. Good results can be achieved without using mineral fertilizers, so this growing manner was taken over by bio gardeners all over the world, and we also come across them in domestic vegetable gardens.

Key words: high flower bed, preparing high flower bed.